

HJÆLP TIL UNGE DANSERE

Med et særligt kompagni for unge nyuddannede dansere vil Marie Brolin-Tani give det unge danse miljø en håndsækning.

DANSEMILJØ TIL CARLSBERG

Dansens Hus, Dansescenen og Dansk Danseteater flytter til Carlsberg-grunden under det fælles navn 'Dansehallerne'.

AALBORG TEATER SLÅR SIG LØS

Aalborg Teaters undergrunds-scene Transformator har med over 2500 publikummer været en stor succes i sin første sæson.

SEPTEMBER 2008 #07

MAGASINET

SCENELIV

SANG • DANS • TEATER • FILM / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

LAVBUDGETBØLGE I DANSK FILM

FÅR VI FLERE FILM,
FLERE ROLLER OG MERE
KVALITET?

KOMMUNER
RÅDGIVER
FORKERT
OM BARSEL

Musical

DEN VIDERE GÅENDE UDDANNELSE I

Det Danske Musicalakademis rugekasse for nye musicals UTERUS har netop præsenteret den nye musical STEAM på The Edinburgh Fringe Festival:

"Full steam ahead is the message for The Danish New Works Development Center" & "The standard of the cast was exceptionally high"

★★★★★ (ud af 5) Edinburghguide.com

"A strong cast bound their way through this modern adaptation of Shakespeare's 'A Midsummer Night's Dream' and act, dance and sing their socks off"

★★★★★ (ud af 5) ThreeWeeks

Uterus bruger udelukkende professionelle musicalperformere, skuespillere, sangere og dansere til at workshoppe og udvikle nye musicals.

Læs mere på www.uterus.dk

DET DANSKE
MUSICAL
AKADEMI
FREDERICIA

www.musicalakademiet.dk

"...I am proud to be a part of what is going on at The Danish Musical Academy because it is a first-rate, world-class training institution for an art form I have devoted my life to".

DAVID BRUNETTI, BROADWAY COACH

"The degree of professionalism found in the young students was astounding – and refreshing".

MICHAEL JOHN LACHIUSA, BROADWAY COMPOSER & ADJUNCT PROFESSOR AT NYU (NEW YORK UNIVERSITY)

"The premises and facilities are first-class and, actually, better than our own in London..."

PAUL CLEMENTS, PRINCIPAL AT MOUNTVIEW ACADEMY OF THEATRE ARTS

AKJAERS-DK

SEPTEMBER 08:

KOMMUNER VEJLEDER FORKERT

Flere kommuner har vejledt DSF-medlemmer forkert om, hvordan de står, hvis de tager arbejde under deres barsels- eller forældreorlov. DSF tager nu kontakt til kommunerne. Se her i bladet, hvordan reglerne er. **s. 5**

FLERE BILLIGE FILM

Fra flere sider er der sat initiativer i gang, som skal understøtte billige danske filmproduktioner. Tilhængerne af lavbudget-bølgen håber på flere filmhits og mere kvalitet, mens de skeptiske frygter, at publikum vil svinge de danske film i biograferne. **s. 6**

EN HÅND TIL UNGE DANSERE

Marie Brolin-Tani vil med projektet Det Unge Dansekompagni gøre det lettere for en stribe talentfulde nyuddannede dansere at komme i gang med karrieren. Foreløbig har ti unge dansere fået chancen for at indgå i kompagniet frem til nytår. **s. 12**

ARBEJDSPROGRAM FASTLAGT

DSF-bestyrelsen har fastlagt arbejdsprogrammet for 2008-2009. Jobbank, ligebehandling, medlemskontakt og kommunikation er blandt de vigtigste opgaver. **2. Sektion**

HVA' KOSTER DET?

Forbundet modtager jævnligt spørgsmål omkring kontingentet og muligheden for at få nedsat det i særlige situationer. Se hvordan reglerne er. **2. Sektion**

DANSEHALLERNE EN REALITET

Et helt nyt samlet dansemiljø opstår på Carlsberg-grunden i Valby, når Dansens Hus, Dansescenen og Dansk Danseteater flytter under samme tag i 'Dansehallerne'. **s. 15**

TRANSFORMERET TEATER

På satellit- og undergrundsscenen Transformator har ensemblet på Aalborg Teater chancen for at slå sig løs og lukke energi ud. Det har været en succes, mener både skuespillere og teaterchef. **s. 16**

KEDJA-SEMINAR

180 dansere og koreografer fra Norden og Baltikum mødtes i København for at drøfte bl.a. uddannelse af koreografer. **s. 20**

6

12

20

Hvad sker der, hvis jeg i en periode er uden job?

Det er en god idé at tage PFA med på råd, når du skifter job eller ikke arbejder i en periode. Indbetalingerne på din pensionsopsparing vil nemlig stoppe, og du kan risikere at miste dine forsikringsdækninger. Vi kan hjælpe dig med at tilpasse din pensionsordning, så den passer til din nuværende situation.

Ring til 70 12 50 00 - så dit liv og din fremtid er bedre sikret.

PFA
P E N S I O N

Bygger på forståelse

KOMMUNER RÅDGIVER FORKERT I BARSELSSAGER

FLERE SCENEKUNSTNERE HAR FÅET FORKERT VEJLEDNING FRA DERES KOMMUNE, NÅR DE HAR ØNSKET AT TAGE ENKELTE JOB, MENS DE HAR HAFT BARSELS- ELLER FORÆLDREORLOV OG VÆRET PÅ BASELSDAGPENGE. DSF HAR UNDERSØGT SAGEN OG RETTER NU HENVENDELSE TIL DE PÅGÆLDENDE KOMMUNER.

En kvindelig operasanger går på barselsorlov efter at have været ledig i en periode. Under sin barsel får hun tilbudt et koncertjob og henvender sig til sin kommune for at høre, om hun kan tage jobbet. Nej, siger kommunen, for så har du ikke ret til barselsdagpenge.

Svaret er bare ikke rigtigt.

Efter at have fået henvendelse fra to medlemmer i to forskellige kommuner har Dansk Skuespillerforbundet undersøgt reglerne på området samt bedt om vejledende svar på en række spørgsmål hos Arbejdsdirektoratet.

De vejledende svar fra Arbejdsdirektoratet viser, at begge kommuner har vejledt forkert omkring muligheden for at tage enkelte job under henholdsvis barselsorlov og forældreorlov, hvis man er på barselsdagpenge.

F.eks. fik den ene scenekunstner at vide, at hun ikke kunne arbejde under barselsorloven, som for kvindens vedkommende er de første 14 uger efter fødslen og for mandens vedkommende er to uger.

Desuden har kommunerne givet forkert vejledning om muligheden for at arbejde under forældreorloven, som er perioden på 32 uger efter barselsorloven. Det er særligt reglerne om at udskyde perioder af orloven, hvis man tager arbejde undervejs, som der er vejledt fejlagtigt om.

HENVEND JER TIL DSF

"Vi tager nu fat i de to kommuner, hvor vi ved, at den er gal. Men vi kan jo ikke være sikre på, at der ikke også er andre steder, hvor medlemmerne får forkert vejledning. Så jeg vil opfordre de medlemmer, der har haft lignende oplevelser med deres kommune, til at henvende sig til DSF. Så vil vi undersøge sagen og tage fat i andre kommuner, hvis der er problemer," siger social konsulent Nanna Møller og tilføjer:

"Det er virkelig komplicerede regler. Så hvis man får tilbudt et job under sin barselsorlov eller forældreorlov, er det en god ide at ringe herind, inden man taler med sin kommune.

Hun peger på, at det i forvejen for kvindelige scenekunstnere kan være karrieremæssigt svært at være på barsel, fordi de ikke i samme omfang som før bliver set og er til stede i netværket.

"Det gør det jo ikke bedre, hvis de så får at vide, at de ikke kan tage nogle af de job, som kan gøre det lettere at komme tilbage på scenen, når barselsorloven er slut," siger Nanna Møller. ■

SÅDAN ER REGLERNE

Det er kommunerne, der afgør sager om barselsdagpenge. Er man utilfreds kan afgørelsen indbringes for Beskæftigelsesankenævnet.

Arbejdsdirektoratet kan udtale sig vejledende om barselsreglerne. Og ifølge direktorats svar til DSF er reglerne omkring genoptagelse af arbejdet og udskydelse af orloven i hovedtræk sådan:

Under barselsorloven (de første 14 uger)

Hvis arbejdet genoptages delvist, kan orloven forlænges med den tid, arbejdet har taget. Hvis man f.eks. har en enkelt dag på en film, kan orloven forlænges med den dag. Det antal timer, som arbejdet har været genoptaget, modregnes i barselsdagpengene.

Hvis arbejdet genoptages på fuld tid – hele uger ad gangen – kan orloven ikke udskydes.

Under forældreorloven (de følgende 32 uger)

Hvis man har været ledig op til barslen, kan man kun forlænge sin forældreorlov, hvis man genoptager arbejdet på fuld tid. Man kan ikke udskyde orloven, hvis man kun delvist har genoptaget arbejdet.

Forlængelse af barselsorloven eller forældreorloven pga. et job sker i alle de nævnte tilfælde umiddelbart efter afslutningen af jobbet.

FLERE SKAL HA' FILM-CHANCEN

DER SKAL PRODUCERES FLERE BILLIGE DANSKE FILM. DE LØBER BEDRE RUNDT ØKONOMISK, GIVER FLERE NYE TALENTER EN CHANCE OG SÅ ER DET ET FORSØG PÅ AT SPARKE GANG I EN NY KREATIV UDVIKLING INDEN FOR DANSK FILM. SÅDAN LYDER DET FRA FLERE AKTØRER I FILM-BRANCHEN LIGE NU, MENS ANDRE ADVARER MOD AT TRO, AT DET ER ET GULDÆG KUN AT PRODUCERE PÅ SMÅ BUDGETTER.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

Flere danske spillefilm. Nye instruktører får en chance. Flere filmroller til skuespillerne. Nyt kunstnerisk brændstof til filmbranchen.

Det lyder lovende, når nogle af filmbranchens aktører beskriver deres forhåbninger til den tendens, der er i gang i en del af filmbranchen i øjeblikket. Der bliver satset på flere film i den lave ende af budgetterne til omkring 10 mio. kr. – og på enkelte dyre, måske internationale filmproduktioner. Den mellem-dyre film til omkring 20 mio. kr., som i de senere år har været den mest almindelige, vil der blive færre af, lyder det fra flere producenter og fra Det Danske Filminstitut.

"Der er i de senere år sket en uniformering i produktionen af danske film. I 2007 kostede de fleste danske spillefilm omkring 19 mio. kr., og produktionen var sat meget ens op. Filmenes udtryk blev på den måde meget ens, og i modsætning til for ti år siden havde disse film svært ved at spille sig selv ind. Ved at tvinge mindre produktioner igennem håber vi både at få mere økonomisk bæredygtige film og samtidig at få kickstartet en anden måde at fortælle på," siger Claus Ladegaard, der er områdedirektør for produktion og udvikling i Filminstitutet.

Institutet har i 2008 afsat en særlig pulje 'Råfilm', der skal støtte spillefilm med budgetter på under 10 mio. kr., og som man regner med vil trække mindst 75.000 mennesker i biografen. De første to film modtog støtte lige før sommerferien, og den næste ansøgningsfrist er i september.

"Det er et forsøg på at komme tilbage til en kerne af historiefortælling og skuespil, som også var det grundlag, Dogme-filmene blev skabt på," siger Claus Ladegaard.

VI KAN TAGE FLERE CHANCER

På Nimbus Film er man også med på bølgen af billige produktioner med en aftale med TV-2 om at producere fire spillefilm, som hver højst må koste 12 mio. kr.

"Det er vanskeligt at finansiere film i mellemklassen til 18-22 mio. kr. Man skal rundt til rigtig mange forskellige mennesker med hatten i hånden. Det er langvarigt og besværligt. Derfor er der nu en tendens til, at man enten går op og laver meget store film, hvor der også er penge at hente i udlandet, eller går ned og producerer billigere film, som er hurtigere at finansiere," siger Jørgen Ramskov, der er administrerende direktør på Nimbus Film.

"Det er godt, at der sker noget nyt fra flere fronter. Hvis vi skal have mange mennesker ind at se danske film, så må de ikke alle sammen ligne hinanden. Hvis man laver billige film, kan man tage flere chancer. Og erfaringen viser, at begrænsning kan være kunstnerisk interessant," siger han.

Mindst to af de kreative kræfter i Nimbus/TV2-filmene skal være debutanter – deriblandt kan være skuespillerne. Anders Matthesens film 'Sorte kugler' er færdiggjort, og optagelserne til Jacob Bitschs første film 'Camping' er gået i gang. Ideen med aftalen har bl.a. været at give de uprøvede kræfter en chance.

"Lige nu er der f.eks. mange meget gode og rutinerede instruktører, så den konkurrence, de unge møder, er meget hård. Og derfor må vi nok gå nogle andre veje, hvis vi vil have nye ansigter frem."

FILMENS NATURLOV

Zentropa, som nu er delvist ejet af Nordisk Film, satser også på henholdsvis billige og dyre film fremover. I den forbindelse har selskabet sammen med Regnar Grasten dannet 'Filmfabrikken', som indtil videre har produceret og markedsført 'Eye for Eye' instrueret af debutanten Kaywan Mohsen og senest 'Dig og Mig' produceret af Christian E. Christiansen.

Der er ikke noget fast budgetkrav til 'Filmfabrikkens' produktioner, men administrerende direktør Peter Aalbæk Jensen

Fra optagelserne til Anders Matthesens nye film "Sorte Kugler". Foto: Jens Nørgaard Larsen / Scanpix

DIG OG MIG, med bla. Laura Christensen. Foto: Lars Høgsted

DSF: LØNNEN SKAL VÆRE I ORDEN

Direktør i Dansk Skuespillerforbund, Mikael Waldorff, mener, at det for skuespillerne kan være positivt, at der sættes på at producere flere billige film.

"Det ser ud til, at skuespillet kommer meget i fokus i de her film. Og så synes vi selvfølgelig, at det er dejligt, hvis der kommer flere roller," siger han.

Han slår dog fast, at der skal falde en ordentlig betaling til skuespillerne. Der er ikke tale om særlige ordninger for eksperimenterende græsrodsfilm, som f.eks. den der findes for Super 16 og andre "no-budget" film, hvor betalingen til skuespillerne kan udskydes.

"Det er helt almindelige spillefilm, hvor skuespillerne under ingen omstændigheder må gå under mindstelønnen. Så kan det selvfølgelig godt være, at der er nogle skuespillere, der – fordi de synes, det er et spændende projekt – vælger at sige ja til en mere beskedne løn. Det er jo i orden. Og så er det selvfølgelig også relevant at tænke på, at nogle af de billige film kan give en rigtig god efterbetaling i form af royalties, hvis de bliver en succes i biografen," siger Mikael Waldorff.

Han afviser, at producenterne kan få skruet budgetterne ned ved at dreje meget på knappen med skuespillerlønnene.

"Over de sidste mange år har skuespillerandelen af en films budget typisk ligget mellem 6 og 8 procent. Det højeste har været omkring 10 procent på Dogmefilmene, fordi de var så ekstremt billige at producere. Der er altså stadig et godt stykke vej fra de danske lønninger og op til det niveau, man ser de fleste steder i udlandet. Så det er ikke der, man kan hente de store produktionsbesparelser." ■

regner med, at de fleste vil koste under 10 mio. kr.

"Vi vil gerne generere flere succeser. Og der er en naturlig indel for filmproduktion: 20 procent går godt og 80 procent flopper. Hvis man gerne vil have mange filmhits, så skal der produceres meget. Og det, der ikke kan klare sig, må dø. To af de film, der sælger flest billetter lige nu er 'Blå mænd' og 'Dig og Mig', der begge er produceret på små budgetter."

"Du kan ikke se, at 'Dig og Mig' er en billig film. Det er ikke noget med håndholdt kamera og dårligt lys. Skuespillerne spiller fantastisk, den er pissetygtigt produceret, og så er der lige indlagt et enkelt spektakulært biluheld, så den ser dyr ud," siger han og tilføjer:

"Vi skal også bruge de billige film til at finde de store talenter – både instruktører og skuespillere – som vi skal bruge til de store internationale produktion, vi også vil lave. Hvis du ser på de skuespillere, vi i øjeblikket eksporterer til udlandet, så er de jo i høj grad blevet stjerner i kølvandet på Dogme-filmene."

FORSKEL PÅ FILM OG YOU TUBE

Thura Films direktør Michael Obel advarer imod at gå i en retning, hvor de billige film bliver dominerende på det danske marked. Mangfoldigheden i både budgetter og historiefortælling er vigtigt, siger han.

"Hvis vi til det danske marked kun sætter på billige film, så taber vi det danske publikum. De store 'high budget' film er jo produceret med sigte på så meget andet end de danske biografier – de skal ud og klare sig på den udenlandske arena. Og dansk films succes i øjeblikket, er jo ikke genereret af lavbudget-film," siger Michael Obel og tilføjer, at det er vigtigt at der er penge til at lave flot producerede film med sigte på det danske marked.

"Der skal være forskel på at se en film på You Tube og så gå i biografen. Selvfølgelig kan man lave et køkkenbordsdrama til meget få penge, men i de fleste tilfælde kan publikum faktisk godt se forskel på en film til 10 og 20 mio. kr. Film som 'Vikaren' og 'Kærlighed på film' lever selvfølgelig af et godt manuskript, instruktionen og gode skuespillere. Men også af, at der er arbejdet meget med lyset, at der er kranføringer og tid til at lave de kameraføringer, som gør, at thriller-elementerne fungerer."

Han hilser de nye initiativer velkomne, men kalder det samtidig "decideret tåbeligt", hvis tendensen medfører, at film på mellemstore budgetter forsvinder.

"Man skal jo ikke save den gren over, man selv sidder på. Jeg mener, at man må starte med et manuskript og en historie og så kan man derefter se, hvordan den kan fortælles og hvilken økonomi, det kræver. Dermed ikke sagt, at der ikke også skal laves film på lave budgetter og film med nogle specielle rammer, hvor der kan eksperimenteres," siger han.

FLERE ROLLER – MINDRE I LØN?

Alle aktører i lavbudget-bølgen fremhæver, at vi vil få flere forskellige skuespillere at se i danske film. Filminstitutts Claus Ladegaard:

"Der er selvfølgelig ikke er noget i 'Råfilm', der sikrer, at Jesper Christensen ikke spiller dobbelt så mange hovedroller som før. Men f.eks. er 'Dig og mig' et udmærket eksempel på, at der kommer flere nye hoveder på banen. Og vi har lige støttet en ungdomsfilm af Hella Joof, hvor rollerne spilles af fire piger, som blev fundet i forbindelse med castingen til 'Album'."

"Og der vil numerisk set være flere roller. Det er klart, at en 'low budget' film ofte har et mindre persongalleri end en dyr

VIKAREN med bla.Paprika Steen. Foto: Erik Aavatsmark

TEMPELRIDDERNES SKAT 3. Foto: Rolf Konow / Nordisk Film

EN ENKELT TIL KORSØR med bl.a. Carsten Bjørnlund og Lærke Winther. Foto: Per Arnesen

DE TRE LAVBUDGET-INITIATIVER

Nimbus/TV2-aftalen

'Sorte kugler' instrueret af Anders Matthesen

'Camping' instrueret af Jacob Bitsch

Aftalen omfatter to spillefilm mere.

Råfilm

'Vagn' instrueret af Nikolaj Steen og produceret af Nordisk Film

'Broderskab' instrueret af Nicolo Donato for Asta Film

To film mere støttes i 2008

Filmfabrikken

'Eye for Eye' instrueret af Kaywan Mohsen

'Dig og Mig' instrueret af Christian E. Christiansen

film. Men der bliver først og fremmest flere bærende roller og flere roller, hvor nye og yngre skuespillere får en chance for at vise, hvad de kan," siger han.

Både Jørgen Ramskov og Peter Aalbæk Jensen peger på, at billige film kan betyde mindre i løn for de medvirkende.

"Når der er færre penge at lave en film for, så har det betydning for alt på produktionen. Der er ikke så mange parametre at skrue på; du kan lave færre optagedage, reducere antallet af spillere eller reducere lønningerne. Generelt er lønniveauet blandt skuespillere på film efter min opfattelse kommet højt op i Danmark – og det gælder ikke kun de største navne," siger Jørgen Ramskov og Peter Aalbæk Jensen supplerer:

"Alle må jo skrue ned, når man skal lave film for under 10 mio. kr. Det gælder også skuespillerne. Men til gengæld vil der jo blive flere film og flere roller. Og de fleste skuespillere vil da hellere lave tre film om året til en lidt mindre løn, i stedet for en enkelt film."

INGEN GARANTIER

Til efteråret skal Filminstituttet evaluere 'Råfilm'-ordningen og beslutte, om den skal fortsætte til næste år. Claus Ladegaard kalder det selv en aktivistisk måde at tænke filmstøtte på, fordi instituttet sammen med branchen har spottet et problem, som man hurtigt prøver at afhjælpe.

"Nu skal vi se de første af de film, vi har støttet. Vi må se på, om det har ændret noget i branchens måde at arbejde på. Er det nødvendigt at køre videre, eller er det allerede en tankegang, der er implementeret. Ved siden af 'Råfilm' er vi nu begyndt at få flere ansøgninger til film mellem 10 og 20 mio. kr."

Men filmproduktion er en langvarig proces, og man ændrer ikke på tingene fra den ene dag til den anden, siger han.

"Film i mellemstørrelsen vil fortsat dominere, og formentlig vil vi i 2009 og 2010 stadig sidde og sige til hinanden, at diversiteten ikke er stor nok. Men de initiativer, der lige nu er i

gang, er tilsammen rigtig fornuftige for dansk film generelt."

Om initiativerne så også resulterer i den ønskede fornyelse må tiden vise. Jørgen Ramskov siger:

"Hvis man ser lidt kynisk på det, så er det bedre at producere en bunke billige film, der ikke er særlig gode, end en bunke dyre film, der heller ikke er gode. Det er klart, at de her initiativer ikke er nogen garanti for kvalitet – men det er det altså heller ikke at lave dyrere film."

Eller som Aalbæk Jensen udtrykker det: "Hellere en masse billigt lort end en masse dyrt lort."

PUBLIKUMS DOM

I øjeblikket bliver danske film enten set af rigtig mange mennesker eller af temmelig få. De film, der har haft premiere siden nytår fordeler sig meget tydeligt i to grupper. Enten har de trukket flere hundrede tusinde i biografen, eller også er de fleste af dem set af under 20.000 mennesker.

Topscorer er 'Flammen og Citronen', der er blevet set af mere end 660.000 mennesker. Også 'Det som ingen ved', 'To verdener' og 'Blå mænd' har trukket mange i biografen – fra knap 200.000 til godt 300.000 mennesker. De to børnefilm 'Frode og de andre rødder' og 'Tempelriddernes skat 3' er set af mere end 200.000.

'Kandidaten', som havde premiere 29. august fik i sin første weekend over 20.000 mennesker i biografen, viser Filminstituttets opgørelse: Aktuelle biograftal pr. 1. september.

Læs mere på Filminstituttets hjemmeside www.dfi.dk under tal og statistik og biograftal.

VI MÅ IKKE GÅ I PANIK

Claus Christensen, chefredaktør på filmmagasinet Ekko, filmanmelder ved Information samt mangeårig underviser i film, siger om de nye lavbudget-initiativer:

"Vi skal naturligvis lave både let-, mellem- og sværvægtsfilm. Og fordi sværvægteren 'Flammen og Citronen' blev en publikumssucces, samtidig med at en række mellemvægtene på det seneste er blevet publikumsfiaskoer, skal vi ikke af den grund gå i panik.

Diversiteten er afgørende for dansk films succes, og forskellige film har brug for forskellige budgetter. Vi må heller ikke glemme, at der er en klar sammenhæng mellem budgettets størrelse og publikumstallet (de billige spillefilm fra New Danish Screen har slet ikke kunnet klare sig på det benhårde biografmarked).

Mellemvægterne udgør helt naturligt grundstammen i dansk film. Det er typisk den kunstnerisk solide mainstream, der kan trække et bredt, kvalitetsbevidst publikum i biografen.

Nybruddene kommer ofte fra lowbudgetfilm (det så vi med Dogme), men det er vigtigt, at nye instruktører også får mulighed for at lave mellemvægtene, ligesom et originalt eksperiment også skal kunne laves på det økonomiske mellemtrin.

Rammer og konditioner kan være inspirerende for fantasien, men lige nu har filmbranchen lyst til (også) at lave slagkraftige genrefilm og historiske film, og den lyst kan ikke tilfredsstilles på lave budgetter. Det danske støttesystem skal være smidigt, og mangfoldigheden er dansk films styrke lige nu. Billedglæden er tilbage, og det koster selvfølgelig flere penge f.eks. at optage på 35mm end på video. Det, vi mangler, er gode historier, der brænder efter at blive fortalt." ■

EN HÅNDSRÆKNING TIL UNGE DANSERE

MED DET UNGE DANSEKOMPAGNI VIL MARIE BROLIN-TANI GØRE DET LETTERE FOR EN STRIBE TALENTFULDE UNGE DANSERE AT KOMME I GANG MED KARRIEREN.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk Foto: Hans-Olof Tani

■ Som ung danser kan vejen til et engagement være brolagt med stribevis af auditions, hvor man konstant bliver vraget til fordel for ældre dansere med mere erfaring. Det kan være meget svært for de nyuddannede at få erfaring, fordi der ofte fra koreografernes side sættes "sikkert".

Det er baggrunden for, at danser og koreograf Marie Brolin-Tani har startet det dansk/svenske projekt Det Unge Dansekompagni, hvor hun i en periode engagerer et kompagni af relativt nyuddannede dansere, som i øjeblikket prøver og senere skal turnere med en forestilling på begge sider af Øresund.

"Jeg har selv afholdt auditions, hvor der måske er 400 ansøgere til to dansejob, og hvor vi straks sorterer dem uden eller med meget lidt erfaring fra. I den bunke kan der sagtens være dansere på 19 og 20 år, som er vildt dygtige, men de får bare aldrig en chance, fordi de kun har haft et enkelt job og ellers arbejdet på en cafe eller ved postvæsenet."

"Med kompagniet håber jeg at kunne give en gruppe unge dansere noget sceneerfaring fra starten, give dem muligheden for at prøve sig selv af og finde ud af, hvad de gerne vil med deres dans. Jeg håber, at de kommer herfra med en masse selvtillid og gå-på-mod. Det kræver det, hvis man skal turde tage til f.eks. Barcelona eller Japan for at gå til en audition," siger den erfarne koreograf og danser, der bl.a. tidligere har skabt MBT Danseteater i Århus og senest indtil sidste sommer var kunstnerisk leder på Skånes Dansteater.

HÅRDE ODDS

Hun siger selv, at oddsene er hårdere for de nyuddannede dansere i dag, end de var, da hun selv blev uddannet i 1980'erne.

"Dels har stramningerne i dagpengesystemet krævet, at danserne tager alt mulig andet arbejde. Og for en danser kan det være katastrofalt, hvis han eller hun ikke har tid til at træne dans hver dag. Så mister du formen, og så får du ikke noget arbejde. Men der er også færre støttekroner til projekter, og så kommer danserne mindre i omløb. Derfor sætter koreograferne sikkert og vælger de mere erfarne dansere. Og så er der kommet en meget hårdere international konkurrence, hvor nogle af konkurrenterne fra de andre lande måske har danset fra de var helt bittesmå," siger hun og tilføjer, at der også er et behov for at få nye og yngre koreografer på banen.

Ti unge danske og svenske dansere får frem til nytår muligheden for at arbejde i kompagniet og danse på en række danske og svenske scener med forestillingen "Touch", der består af tre mindre danseforestillinger.

FINANSIERING SØGES

Kompagniet træner gratis i Dansens Hus, og senere flytter de træning og prøver til Dunkers Kulturhus i Helsingborg.

22. oktober har forestillingen premiere på Helsingborgs Stadsteaters store scene. Ud over disse samarbejdspartnere har en række svenske virksomheder og organisationer støttet med penge. Den største svenske bidragyder har været Sparbanksstiftelsen Skåne, som har sikret projektets tilblivelse med hele 1,25 mio. kr.

Det har knebet lidt mere med finansieringen på dansk side. Dansk Skuespillerforbund har støttet projektet, og det samme har Århus Kommune, Odense Kommune, Roskilde Festivals Fond, Danmarks Nationalbanks Jubilæumsfond og Fondet for Dansk-Svensk samarbejde.

Oprindeligt var det Marie Brolin-Tanis plan at engagere danserne frem til marts, så de derefter kunne tage ud i Europa til auditions – "fyldt med selvtillid", som hun udtrykker det. Men økonomien rækker indtil videre kun til ansættelse frem til nytår.

"Men jeg søger stadig penge og samarbejdspartnere på livet løs. Det gælder både Scenekunstudvalget, forskellige fonde og andre samarbejdspartnere. Jeg synes, det vil være så ærgerligt, hvis projektet dør på grund af manglende finansiering," siger hun.

I alt 17 forestillinger i byerne Helsingborg, Kristianstad, Malmö, Odense, Århus og København bliver det til for de ti unge dansere. Dertil kommer formentlig en række workshops og seminarer.

De tre koreografier, der tilsammen udgør forestillingen "Touch", er koreograferet af Didy Veldmann, Mats Ek og Marie Brolin-Tani selv. ■

Marie Brolin-Tani

MEJSE OG MIKKEL FIK CHANCEN

MASSER AF SCENEERFARING, ET BEDRE CV OG GODE OPLEVELSER MED AT ARBEJDE I ET KOMPAGNI. DET HÅBER TO AF DE UNGE DANSERE AT FÅ UD AF ET HALVT ÅRS ENGAGEMENT I DET UNGE DANSEKOMPAGNI.

Af Pia Møller Munksgaard

26-årige Mejse Vedel blev uddannet fra Skolen for Moderne Dans i sommeren 2007. Selv om hun har haft et par mindre job i Danmark og Sverige og opholdt sig i New York for at træne, så har hun også nået at opleve, hvor hårdt det er, at komme i gang som nyuddannet danser.

"Fra mit hold var der et par stykker, der gik ud og fik job med det samme. Andre dansede lidt og var på dagpenge ind imellem, og en gruppe gik ud og fik noget helt andet arbejde. Det tager nogle år at få gang i karrieren. Du skal selvfølgelig have et godt CV og være en dygtig danser, men det betyder også rigtig meget at have kontakter, så du får mulighed for at komme til auditions. Og det har du ikke, når du er helt nyuddannet," siger 26-årige Mejse Vedel, som er en af de ti dansere, der nu får et halvt års erfaring med kompagniarbejde hos Marie Brolin-Tani.

20-årige Mikkel Færch-Jensen fik besked om, at han var udtaget til kompagniet, dagen efter, at han var færdig på den kongelige balletskole i Stockholm. Han ser frem til at få en masse danseerfaring på scenen frem til nytår.

"Vi bliver vant til at stå på en scene mange aftener i træk med et nyt publikum hver aften. Jeg håber også på inspiration til koreografarbejde og så ser jeg frem til at være i et kompagni med andre unge dansere, hvor vi også skal hygge os sammen."

Mejse Vedel fremhæver værdien af, at Det Unge Dansekompagni er en rigtig arbejdsplads. Det er et dansekompagni, der udbetaler løn og som forventer en professionel indsats af de unge dansere.

"Som ung danser er du jo vant til freelancetilværelsen, når der overhovedet er noget at lave. Du deltager måske i morgen-

træningen i Dansens Hus, men ellers er det op til dig selv at holde dig i gang. Men det her er et rigtig arbejde – i modsætning til nogle af de ungdomskompagnier, man kender fra udlandet, hvor man f.eks. ikke får løn. Vi træner hver dag fra 9 til 17, vi får løn, og forventningerne til os er præcis de samme som i andre engagementer."

Derfor håber de to dansere også, at Det Unge Dansekompagni vil give et markant løft til deres CV, når de skal ud og søge andet arbejde efter nytår.

"Fordi der er så meget freelance-arbejde, så er det jo blevet lidt sådan, at det højeste, man kan nå, det er at være i et kompagni. Nu starter vi så med at være i et kompagni, og det håber jeg da er en erfaring, som betyder noget, når jeg skal til audition fremover," siger Mikkel Færch-Jensen.

DE TI UDVALGTE

Mejse Vedel
Mikkel Færch-Jensen
Maja Pilipczuk
Charlotta Liedberg
Nassim Meki
Riina Turunen
Björn Nilsson
Peter Russel
Jonathan Sikell
Adrian Skjoldborg (praktikant, da han endnu ikke er færdiguddannet)

PÅ MED ARBEJDSTØJET

Bestyrelsen har fastlagt arbejdsprogrammet for 2008-2009. Jobbank, ligebehandling og medlemskontakt er blandt opgaverne.

Side 2

LEGATTID IGEN!

Også i år har bestyrelsen besluttet at bruge en del af blankbåndsmidlerne til en række legater til arbejds- og studierejser.

Side 3

SÅ MEGET KOSTER DET

DSF får jævnligt spørgsmål omkring prisen på kontingentet. Se hvordan reglerne er, og hvorfor vi har valgt den model.

Side 4

2. SEKTION

SCENELIV

FAGSTOF • DEBAT • NYT FRA DSF / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

DET ARBEJDER DSF MED I 2008-2009

DSF'S BESTYRELSE HAR FASTLAGT ET ARBEJDSPROGRAM FOR DET KOMMENDE ÅR. DAGPENGE, JOBBANK, LIGEBEHANDLING, KONTAKT TIL MEDLEMMERNE OG ET NYT FORBUNDSHUS ER BLANDT DE STØRRE OPGAVER, SOM BESTYRELSE OG UDVALG KOMMER TIL AT BRUGE TIDEN PÅ.

I forbindelse med gennemførelsen af Strategi 2010 blev det besluttet, at bestyrelsen hvert år skal udarbejde et arbejdsprogram med de punkter, som der primært arbejdes med i det følgende år. På et todages bestyrelsesmøde den 31. august og 1. september besluttede bestyrelsen blandt andet at arbejde med følgende områder:

DAGPENGE OG JOBBANK

Bestyrelsen arbejder fortsat med påvirkning af politikere, embedsmænd og offentligheden for at skabe forståelse for en mere fleksibel rådighedsvurdering på det kunstneriske arbejdsmarked.

Samtidig går DSF ind i et samarbejde med Dansk Musikerforbund og Artlab om en egentlig jobbank for kunstnere. Jobbanken skal gøre det lettere for kunstnere at finde supplerende jobtyper både inden for og uden for det kunstneriske felt. Jobbanken skal gøre kunstnerne mere selvforsørgende og mindre sårbare i forhold til dagpengereglerne. Projektet betyder, at Artlab fortsætter med både denne opgave og selvfølgelig den almindelige kursusvirksomhed.

LIGEBEHANDLING

Det gamle ligestillingsudvalg ændrer navn til Ligebehandlingsudvalget og på sigt omfatter arbejdet i udvalget de typer forskelsbehandling, som ligebehandlingsloven omfatter – altså også mht. race, alder, handicap, seksuel orientering osv.

Udvalgets primære opgave i det kommende år er dog at fortsætte de initiativer, der er sat i gang omkring ligestilling mellem mænd og kvinder. Der vil til foråret bliver lavet en egentlig lønstatistik, som medlemmerne kan bruge, når de skal forhandle løn. Desuden er der indledt en række dialogmøder med forskellige typer af arbejdsgivere.

KONTAKT TIL MEDLEMMERNE

På flere områder arbejdes der med at udbygge kontakten til medlemmerne. En arbejdsgruppe skal komme med et bud på en anden måde at afholde generalforsamling på – og dernæst hvordan man løbende kan afholde medlemsmøder.

Det rejsehold, som blev iværksat i den foregående bestyrelsesperiode, vil fortsætte arbejdet. Rejseholdet besøger løbende arbejdspladser over hele landet og giver medlemmerne mulighed for at høre mere om forbundets arbejde og stille spørgsmål.

Også kursusvirksomheden skal diskuteres i den kommende periode – skal man fortsat lave løbende kurser eller satse på at opbygge et fremtidigt Actors Studio.

KOMMUNIKATION

Oprustning af kommunikationen – både til omverdenen og til medlemmerne – er prioriteret højt. I den kommende periode vil bestyrelsen vedtage en kommunikationsstrategi samt forsøge at fastlægge en vision for forbundet. Arbejdet vil også indebære udviklingen af et elektronisk nyhedsbrev fra DSF.

Det vil også fremover blive prioriteret at synliggøre DSF i den offentlige debat – som en seriøs aktør i både den kulturpolitiske og den arbejdsmarkedspolitiske debat.

SEKRETARIAT OG KUNSTNERHUS

I den kommende periode vil bestyrelsen undersøge mulighederne for at flytte sammen med Dansk Musikerforbund i et nyt kunstnerhus, som skal rumme en række faciliteter, der kan være til gavn for medlemmerne. Det kan f.eks. være en øv-scene, cafe og kursusrum.

Endelig arbejdes der fortsat med at implementere de organisationsændringer i DSF's sekretariat, der blev foreslået i Strategi 2010.

CASTERE OG OPHAVSRET

Inden for ophavsret arbejder DSF i den kommende periode på at styrke beskyttelsen af still-billeder fra film og tv.

Desuden arbejder en særlig arbejdsgruppe på at skabe enighed om nogle retningslinier eller best practise omkring agenter og casteres arbejde. Gruppen er i øjeblikket i gang med at tale med agenter og castere om problemstillingen. ■

Bestyrelsen har besluttet, at arbejdsprogrammet fremover skal ligge klar inden generalforsamlingen holdes, så medlemmerne kan forholde sig til den retning, den afgående bestyrelse har udstukket.

AVIS OM BØRNETEATER KUN ONLINE

Børneteateravisen kommer ikke mere på papir, men åbner i efteråret som netportal med aktuelle artikler om kultur- og teaterliv med interesse for børneteaterområdet. Der vil være portrætter, baggrundsartikler, faglige artikler om at producere teater for børn, og så vil der være mange flere anmeldelser af børneteaterforestillinger, end der har været plads til i papiravisen. Der vil også blive plads til, at teatrene annoncerer premierer og andet nyt om repertoiret, og der kan debatteres livligt om børneteater på portalen.

Allerede nu kan du på www.boerneteateravisen.dk tilmelde dig et nyhedsbrev. Så vil du via e-mail få besked, når portalen er oppe at køre, og for fremtiden få tilsendt et nyhedsbrev en gang om måneden.

ARBEJDS- OG STUDIEREJSE- LEGATER TIL

**SKUESPILLERE, OPERASANGERE, DANSERE,
MUSICALPERFORMERE OG KOREOGRAFER**

DANSK SKUESPILLERFORBUND's bestyrelse anvender igen i år en del af blankbåndsmidlerne til flere legater, herunder;

3 legater á kr. 40.000	til skuespillere.
3 legater á kr. 40.000	til operasangere.
2 legater á kr. 40.000	til dansere.
3 legater á kr. 40.000	til musicalperformere (skal relatere specifikt til dygtig-gørelse indenfor musicalgenren)
2 legater á kr. 40.000	til koreografer.

hvorfor der hermed indkaldes ansøgninger.

Legatansøgningen skal indeholde en beskrivelse af formålet med rejsen eller indholdet af uddannelsen, samt et budget og CV. Det bør fremgå tydeligt, hvilket af legaterne man søger. M.h.t. koreograflegatet skal ansøgningerne, udover det herover nævnte, indeholde en beskrivelse af den koreografiske arbejdsproces, som man ønsker at anvende legatet til, samt et kort resumé af tidligere koreografier.

Legaterne kan ikke anvendes til produktionsstøtte.

Ansøgningerne behandles fortroligt af medlemmer fra de respektive fagudvalg og af medlemmer fra bestyrelsen. For at komme i betragtning skal ansøgningen (i 4 eksemplarer) være forbundet i hænde **senest fredag den 31. oktober 2008**.

Ansøgningen sendes til: Dansk Skuespillerforbund, Sankt Knuds Vej 26
1903 Frederiksberg C., Att.: Hanne Arlund.

Der kan forventes svar på ansøgningen inden jul.

OBS. Legaterne beskattes efter de gældende regler.

OPHOLD PÅ SAN CATALDO

INSTITUTIONEN SAN CATALDO
UDDELER HVERT ÅR ET ANTAL
STIPENDIER TIL OPHOLD PÅ
KLOSTERET, DER LIGGER VED
AMALFI I SYDITALIEN.

KLOSTERET ER INDRETTET
TIL STUDIEHJEM FOR DANSKE
VIDENSKABSMÆND, ARKITEKTER,
BILLEDKUNSTNERE, FORFATTERE,
KOMPONISTER, MUSIKERE MV.

STIPENDIERNE BESTÅR AF
FRIT OPHOLD MED FULD
FORPLEJNING.

LÆS MERE PÅ
WWW.SANCATALDO.DK

OPERA I ØJENHØJDE

Uanset om du er flittig operagænger, eller du stadig har din første operaoplevelse til gode, er der noget at hente i Henrik Engelbrechts bog 'Opera i øjenhøjde', som netop er udkommet på Gyldendal. Forfatteren, der er operadramaturg ved Det Kongelige Teater, gør os klogere på handling, baggrund, sangere og komponister osv. og tager læserne på en rundtur bag kulisserne på teatret; øvelokalet, prøvesalen, snedkerværkstedet og alle de andre steder, en forestilling bliver til.

Bogen, som har fået fine anmeldelser i flere dagblade, er desuden illustreret med en række flotte og interessante fotos fra Det Kongelige Teater.

HVA' KOSTER DET?

DANSK SKUESPILLERFORBUND FÅR JÆVNLIGT HENVENDELSER FRA MEDLEMMER, DER SPØRGER, OM DE KAN FÅ NEDSAT KONTINGENT F.EKS. UNDER BARSEL. HOVEDREGLEN ER DOG – MED NOGLE FÅ UNDTAGELSER - AT ALLE BETALER DET SAMME KONTINGENT OG DERMED HAR KRAV PÅ DE SAMME YDELSER.

Henvendelser til DSF omkring nedsat kontingent i forskellige situationer har afsløret et behov for at få forklaret principperne omkring medlemskab og kontingent.

Det grundlæggende princip er, at alle betaler samme kontingent og har krav på de samme ydelser fra forbundet.

Det, der regulerer, om man kan få nedsat kontingent, er, om man enten er i arbejde eller arbejdssøgende – altså stadig arbejder inden for faget. Gør man det, er man A-medlem og der betales fuldt kontingent. DSF har i øjeblikket 1.525 fuldt betalende A-medlemmer.

NEDSAT ELLER INTET KONTINGENT

Medlemmer over 65 kan anmode om at få nedsat kontingent – det er ¼ af A-kontingentet, der i øjeblikket er på 1.404 kr. i kvartalet. I hver sag foretager DSF en konkret vurdering, og hvis årsindkomsten er mindre end arbejdsløshedsunderstøttelsen, kan bevilges nedsat kontingent på grund af alder.

Elevmedlemmer i både Danmark og udlandet, betaler også nedsat kontingent.

Alle medlemmer, som er fyldt 75, fritages helt for at betale kontingent. Det samme gælder medlemmer, der arbejder i udlandet og betaler til et fagforbund i det pågældende land. Endelig er æresmedlemmer og medlemmer af det grønlandske og færøske forbund også fritaget.

DEN AMERIKANSKE MODEL

DSF bliver en gang imellem spurgt, hvorfor medlemmerne ikke får nedsat kontingent under f.eks. barsel og sygdom.

Eller hvorfor vi ikke indfører regler som de amerikanske,

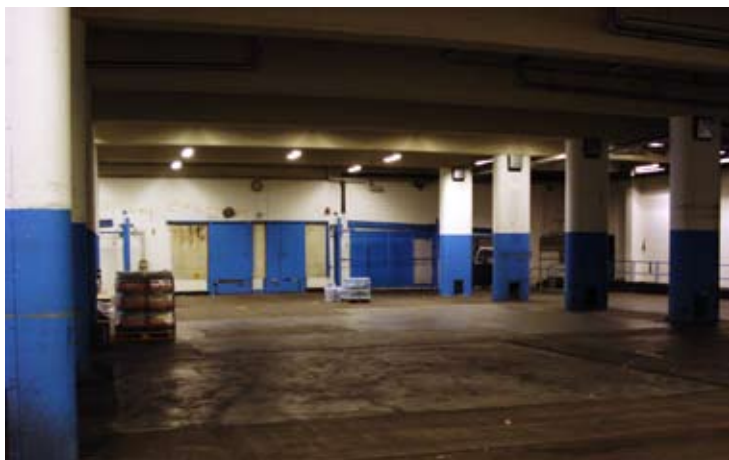
hvor man betaler en procentdel af sin indtægt i kontingent til forbundet. Direktør Mikael Waldorff siger:

"Hvis man skulle nedsætte kontingentet ved sygdom og graviditet, så skulle man også gøre det ved længerevarende arbejdsløshed – de dagpenge, medlemmerne skal leve af, er jo de samme. Det ville betyde, at man skulle hæve kontingentet ganske betydeligt for de øvrige medlemmer. Det kunne betyde, at nogle af dem ville fravælge medlemskab, og det ville igen betyde højere kontingent for alle."

"Man kan diskutere, om man hellere vil have det system, de har i USA, hvor alle betaler en procentdel af deres indkomst. Sådan er det også i Norge – op til et bestemt loft. Men i de to lande er man nu ikke ubetinget glade for det. Dels er der spørgsmålet, om hvorvidt forbundet skal kontrollere, om folk betaler, hvad de skal. Dels kan det være svært at få forbundets økonomi til at løbe rundt og levere tilstrækkelig god service," siger han.

SE MERE OM MEDLEMSKAB OG KONTINGENT PÅ WWW.SKUESPILLERFORBUNDET.DK UNDER 'OM FORBUNDET' OG 'MEDLEMSKAB'.

DANSEMILJØ RYKKER TIL CARLSBERG

DANSENS HUS, DANSESCENEN OG DANSK DANSETEATER RYKKER TIL FORÅRET IND I EN TIDLIGERE TAPPEHAL PÅ CARLSBERG-GRUNDEN I VALBY UNDER NAVNET 'DANSEHALLERNE'.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

Foyeren vrir med unge mennesker. Nogle skal deltage i en danse-workshop, andre skal overvære en åben prøve på scenen. I cafeen i stueetagen sidder nogle forældre og drikker kaffe, mens de venter på at deres børn skal blive færdige med dansetimen. De fordriver tiden med at se den dansefilm, der kører på storskærmen. I et andet hjørne diskuterer et par dansere og en koreograf et nyt projekt. I loungen et andet sted i huset varmer nogle dansere op før en prøve. Studierne er optaget af dansere og koreografer, der prøver på forskellige forestillinger og projekter.

Sådan tager livet en eftermiddag i 'Dansehallerne' sig ud, når man beder direktør i Dansens Hus, Benedikte Paaske, slippe fantasien løs og tegne et billede af det kommende dansemiljø i Carlsberg-bydelen.

"Der bliver forhåbentlig liv fra morgen til aften! Vi håber, at vi med sammenflytningen kan få en masse ting til at ske og dermed give dansemiljøet et løft. Vi vil gøre dansen mere synlig og åben i forhold til publikum," siger hun og tilføjer, at løsningen også opfylder en række lokale-ønsker hos de tre kommende bofæller.

"Vi har f.eks. længe ønsket os en værkstedscene. Og Dansescenen glæder sig til på sigt at få både en stor teatersal, der kan tage også internationale gæstespil, en lille scene og en aktivitetssal. Vi kunne også godt tænke os, at flere mennesker bruger vores informationscenter og f.eks. de mange dansefilm, vi har liggende. Men der kommer ikke så mange forbi her i Hørsholmsgade. Det vil blive anderledes på Carlsberg, hvor centeret i visionen vil ligge i forbindelse med cafeen i stuen," siger hun og slår fast, at de tre organisationer bare flytter i bofællesskab – de fusionerer ikke.

VIL PRÆGE BYDELEN

Sammenflytningen er resultatet af en lang proces, hvor både Dansescenen og Dansens Hus for omkring to år siden henvendte sig til Carlsberg vedr. lokaler i de tomme bryggeribygninger. De to organisationer indledte senere et samarbejde og skabte sammen med Dansk Danstheater et bud på et fælles dansehus, som allerede har vakt opsigt hos udenlandske samarbejdspartnere.

I første omgang etableres 'Dansehallerne' i en gammel mineralvands-tappehal – Tap E – hvor dansemiljøet vil have til huse indtil en endelig løsning skal stå klar som en del af hele Carlsberg-bydelen, som vil bestå af erhverv, kulturinstitutioner og boliger. 7000 kvadratmeter skal 'Dansehallerne' ende med at have til rådighed.

Før den midlertidige tappehal kan tages i brug til dans, skal der indrettes scene og laves studier. Det er en stor opgave og det hele kan kun lade sig gøre, fordi danseinstitutionerne hele tiden har haft og fortsat har et tæt og frugtbart samarbejde med Carlsberg.

"Vi får først de ideelle forhold, når den endelige løsning bliver bygget. Men vi synes, at det er sjovt at rykke derud nu, samle miljøet og være med til at sætte vores præg på en helt ny bydel i København. Forhåbentlig flytter der også andre spændende mennesker ind, som måske kan udløse nogle spændende samarbejdsprojekter. Vi tror på, at der skal ske noget nyt for dansen, og at det vil der komme en masse god energi ud af," siger Benedikte Paaske.

Med forhåbentlig øget kreativitet og synlighed håber dansemiljøet også på sigt at kunne trække flere penge til området. "Det satser vi på. Når hele kunstarten får et skub opad, så tror jeg da, at de bevilgende instanser følger med og får åbnet posen lidt mere. Det gælder også forskellige fonde. Hvis det er interessant for publikum, så er det også interessant for dem." ■

TEATER

MED MERE END 2500 PUBLIKUMMER HAR AALBORG TEATERS SATELLITSCENE VÆRET EN SUCCES I SIN FØRSTE SÆSON. "STEDET ER TÆNKT SOM EN LEGEPLADS FOR OVERSKYDENDE KREATIV ENERGI," FORTÆLLER DEN DRIVENDE KRAFT BAG PROJEKTET, 'STATIONSFORSTANDER' MORTEN BURIAN.

Af Lars Lippert foto: Poul Rasmussen

Søndagsprædiken, 'suppe-teater' og natklubarrangementer. Fornyselsen af teatret har fundet mange og måske ikke altid lige indlysende former i de sidste par sæsoner. Det er tilsyneladende ikke længere nok bare at spille vedkommende og medrivende teater. Der skal anderledes 'boller på suppen', hvis nutidens oplevelseshungrende publikum skal trækkes indenfor i Thalias hellige haller.

Med luftguitarkonkurrencer, ipod-battle, racerbaneturnering, klovneshow og poetryslam er Transformator, der åbnede som satellitscene på Aalborg Teater i sidste sæson, et af de mere rabiater eksempler på denne udvikling.

"Vi skal nedbryde folks opfattelse af, hvad det vil sige at gå i teatret," siger Morten Burian, der har været en af de kreative 'ildkugler' i skabelsen af Transformator ud over at være ansat som skuespiller på Aalborg Teater.

"Selvfølgelig skal vi blive ved med også at spille mere traditionelt teater, men et sted som Transformator giver simpelthen en unik mulighed for at få fat i nogle mennesker, som ellers ikke ville komme i teatret," siger han og fortsætter:

"Man kunne også kalde det produktudvikling. Den store udfordring på det etablerede teater er, når 'teatermaskinen' går i gang og den berygtede glasvæg sænker sig. Vi kan spille 'røven ud af bukserne', men når kontakten først er brudt, så rammer vi ikke publikum. Det spontane element på Transformator har været med til at nedbryde den væg."

SOFAER TIL PUBLIKUM

Vi sidder på det der tidligere hed 'Mindste Scene' på Aalborg Teater – et aflangt sortmalet teatterum, der i stedet for de tidligere stolerækker til publikum, nu er fyldt med gamle sofaer fra Teatrets rekvisitlager. Vi sidder mageligt tilbagelænet, mens Morten forklarer om det projekt, han kalder sig selv 'stationsforstander' for:

"Vi har forsøgt at skabe et sted, hvor man også kan hænge ud. En ting er selve teateroplevelsen. Men det uden om er lige så vigtigt – det skal være et sted, hvor man fx kan drikke en øl bagefter. Derfor fandt vi på at lade publikum sidde i de her gamle sofaer, som vi fandt på teatrets lager."

Øl-automater i den lille foyér, graffiti på væggene og lysstofrør i loftet giver et 'trashet' og uformelt look, der indbyder til,

at man bare kan slå sig ned og snakke. Man kan komme før aftenens arrangement og blive efter, hvor der måske er en DJ der spiller.

Med 2500 publikummer til de første 50 arrangementer i den første sæson er det lykkedes at skabe stor interesse for nyskabelsen i det ålborgensiske kulturliv.

OVERSKYDENDE ENERGI

Idéen om Transformator udsprang fra skuespillerne på Aalborg Teater. De ønskede et sted, hvor de kunne komme af med det, Morten Burian kalder 'overskydende kreativ energi'.

"Som skuespiller skal man ofte træde ind i andres visioner og virkeliggøre dem. Det er et dramaturgiat eller en instruktør, som får ideen, og det er så vores arbejde at gestalte den og føre den ud i livet. På den måde kan der godt være en masse skabende energi tilbage hos skuespillerne, som ikke finder vej til et publikum," forklarer Morten og fortæller, hvordan ideen om et kreativt, åbent rum på Mindste Scene (det nuværende Transformator) blev diskuteret og til dels afprøvet gennem et stykke tid. Afprøvningen bestod bl.a. af tekstbaserede skuespillerprojekter på Mindste Scene og teatrets godt etablerede impro-gruppe "Tredje stop fra Gug", som var i gang med jævnlige optrædener i Teatercafeen.

Det førte til mange overvejelser, møder og samtaler. Morten Burian havde, da han var ansat på Aarhus Teater, stået i spidsen for de såkaldte Absint-arrangementer på Café Hack. Fra han blev ansat i Aalborg, havde han derfor talt med teaterchef Geir Sveaass om mulighederne for at skabe noget lignende der.

Da Aalborg Teater sidste år blev Nationalteater og underlagt Kulturministeriet/Kunstrådet, blev udgifterne større og bevilningerne mærkeligt nok mindre. Budgettet for sidste år kom så sent fra Kulturministeriets side, at teatret, inden det forelå, blev nødt til at skære aktivitetsniveauet ned.

Mindste Scene havde derfor pludselig ikke nogle planlagte produktioner, hvilket åbnede en mulighed for at virkeliggøre visionen. Geir Sveaass bad Morten Burian om at sammenskrive sine ideer og afsatte midler til at etablere Transformator som en scene med egen indgang, selvstændig profil, hjemmeside, logo og ølautomat.

MORTEN BURIAN

Morten Burian er uddannet fra Aarhus Teater i 2001. Har været ansat som en del af skuespillerensemblet på Aarhus Teater (2001-04) og siden på Aalborg Teater. Havde desuden sin debut som instruktør på Mindste Scene på Aalborg, hvor han iscenesatte 'Fool for Love' i 2007. Har ud over Transformator været en af igangsætterne af kultursalonen 'Absint' i Aarhus. Morten regner med at fortsætte endnu et år i Aalborg, hvorefter det er hans plan at flytte til København. "Jeg vil gerne blive ved med at prøve mig selv af og derfor flytter jeg. Men måske drømmer jeg egentlig om at kunne flytte Aalborg Teater til København – sådan et sted mangler der. Ensembletanken er både stærk og velfungerende her og samtidig har Geir som leder et godt blik for den enkelte skuespillers potentiale," forklarer Morten, der håber at kunne finde ligesindede kolleger i København, som søger det samme spontane og kontaktskabende element i teatret, som Transformator er bygget op omkring. ■

TEATER, TRICKS OG AUTOMAT-ØL

Derpå blev der nedsat en redaktion, der foruden Morten bestod af lystechniker Anders Kjems, samt skuespillerne Martin Geertz og Jakob Engmann – det firkløver som i det forgangne år har planlagt og drevet aktiviteterne på Transformator.

"Scenen skulle både fungere som en legeplads for overskydende kreativ energi fra skuespillerne og samtidig åbne en mulighed for byens unge kunstneriske kræfter til at udvikle nye ting sammen med skuespillerne. Vi havde lyst til at invitere den ålborgensiske undergrund ind, så de kunne prøve sig selv af i vores regi."

Transformator, som stedet hurtigt kom til at hedde, skulle have åbent hver torsdag og desuden være et billigt sted at gå. Under sloganet 'teater, tricks, automatøl' og med en mand, der rammes af lynet som logo, blev der lagt vægt på, at det skulle være et alternativ til Aalborg Teater.

"Det skulle have en anden æstetik, en anden flavour. I det store teater har de en flot rød foyer, en smuk glastrappe og en cafe, der serverer lækker mad. Når unge mennesker kommer ind i den foyer, så gør det noget specielt ved dem. Man skal måske have sit pæne tøj på, man har måske planlagt det lang tid i forvejen, og det skal i det hele taget være en speciel aften. Og det er selvfølgelig fint for nogle, men der er andre for hvem, det bliver en forhindring for at komme der. Og derfor skulle man skille Transformator ud," forklarer Morten.

KLIPPEKORT

For sæsonen 08-09 er der som noget nyt på Transformator blevet lagt et program med bl.a. tre faste produktioner. Ideerne har i det første år været spontane og fået lov til at udvikle sig i sit eget tempo. Torsdagene har højst været planlagt to måneder frem, og det har ikke været lige nemt at opspore og få gang i nye projekter.

Alligevel mener Morten ikke, at spontaniteten vil forsvinde, selvom nogen produktioner bliver planlagt på forhånd.

"Det er helt naturligt, at vi udvikler konceptet for Trans-

formator, for vi er jo en del af Aalborg teater. Men det skal stadig være rått teater og de blandingsformer, der appellerer til et yngre publikum. Og så holder vi selvfølgelig fast i vores torsdagsarrangementer," siger han og tilføjer, at der fra denne sæson er blevet indført klippekort.

"Lidt i stil med et kaffekort til kaffebaren eller et klippekort til bussen, så ud over ølautomater har vi nu også fået opstillet klippekortsautomater. Det publikum, vi har, er jo ikke dem, der køber abonnementer, så vi har altid bare spillet på døren. Men måske kan klippekortene blive en slags alternativ til abonnemestanken."

Et klippekort til alle zoner på Transformator koster 200 kr., og der skal klippes to gange for at komme ind til et teaterstykke, mens man kan nøjes med et enkelt klip, hvis man vil ind og opleve torsdagsarrangementernes 'tricks'. ■

TRANSFORMATOR PROGRAM FOR 08-09

Elektra 2008; premiere 12. september 2008

Den Grimme Mand; premiere 12. november 2008

23:40; premiere 22. april 2009

Se desuden www.transformatorweb.dk

GEIR SVEAASS: ET RUM FOR LEGENDE KREATIVITET

"Transformator har været et stort plus for huset her, fordi det har givet folk mulighed for at afprøve nogle drømme og ambitioner, som de ikke ville have haft mulighed for i det faste repertoire. Det har skabt både kreativitet og nye konstellationer mellem folk på teatret. Samtidig har det udviklet en kontakt til Aalborgs kunstnermiljø, som har taget positivt imod invitationen. Nye sammenhænge er blevet afprøvet med stor succes, hvad enten de er kommet fra musikkonservatoriet, hiphop-miljøet eller billedkunsten – Transformator har sat gang i en bevægelse, der har fået både teatret og Aalborg til at fremstå mere levende. Så for de ansatte er det simpelthen også blevet sjovere at være her, fordi det også er et rum for legende kreativitet," siger teaterchef Geir Sveaass om Transformator og tilføjer om skabelsen af projektet.

"Jeg tager hatten af for de idealistiske mennesker her på teatret, som har muliggjort et projekt som Transformator. For en stor dels vedkommende gør de det her på frivillig basis ved siden af en fuld arbejdsdag. Det siger noget om den ånd, som driver stedet. Når jeg engang er færdig her på teatret og ser tilbage på min tid i Aalborg, så vil Transformator stå som en af de store succeser." ■

KAN MAN UDDANNE KOREOGRAFER?

OMKRING 180 DANSERE, KOREOGRAFER OG UNDERVISERE FRA NORDEN OG DE BALTISKE LANDE MØDTE DEN 4.-6. SEPTEMBER PÅ SKOLEN FOR MODERNE DANS I KØBENHAVN FOR AT DISKUTERE KOREOGRAFENS UDDANNELSE OG FÆRDIGHEDER.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk Foto: Presserum/Dansescenen

Et af hovedformålene med det EU-støttede projekt Kedja er at bringe danse miljøerne i de nordiske og baltiske lande tættere på hinanden. Og allerede på Kedja-møde nummer to, som blev afholdt i København 4.-6. september, kunne man se netværk spire og eksisterende forbindelser blive styrket blandt de ca. 180 deltagere. Der blev diskuteret og udvekslet ideer og erfaringer på livet løs i pauserne mellem indlæggene – ind imellem så ivrigt, at det kunne være svært at trække folk tilbage i salen igen.

Temaet for mødet i København var "Koreografens uddannelse og færdigheder", og i programmet var der afsat særskilt plads til at opbygge et egentligt netværk imellem uddannelsesinstitutioner i Norden og Baltikum, der underviser i koreografi.

"Det er faktisk første gang, vi er samlet og har mulighed for at danne sådan et netværk. Det betyder, at vi nu bedre kan identificere hinandens profiler, metodikker og tilgang til faget. Så hvis jeg på et tidspunkt får en studerende, der gerne vil fordybe sig i noget bestemt, så ved jeg, om der er en af de andre skoler, der underviser i det, og enten kan eleven få et ophold

her, eller vi kan hente en lærer hertil fra den pågældende skole, fortæller Christine Meldal, der er leder af koreografuddannelsen på Skolen for Moderne Dans.

I dag er der egentlige uddannelser for koreografer i Finland, Norge, Sverige og Danmark, mens koreografi i de øvrige nordiske og baltiske lande er en del af en danseuddannelse, hvis der overhovedet undervises i det. Christine Meldal fortæller:

"Da vi startede vores uddannelse i 2002, blev det stadig diskutert, om man overhovedet kunne uddanne inden for koreografi. Det blev oprindeligt betragtet som en slags mesterlære. Nu er vi nået dertil, hvor de fleste mener, at vi godt kan uddanne i koreografi, men spørgsmålet er, om man kan uddanne koreografer. Der skal jo være et talent til stede. Men i hvert fald kan man lære eleverne nogle værktøjer til koreografi – at instrumentere det, de gerne vil fortælle, i bevægelse og få det til at materialisere sig."

STOR FORSKEL PÅ UDDANNELSER

Koreografuddannelserne i Norden og Baltikum er meget forskellige både med hensyn til niveau, undervisningsmetoder og økonomisk fundament. En undersøgelse blandt 11 skoler i området lavet af danseforskeren Richard Ralph viser f.eks., at det beløb, skolerne har pr. studerende pr. år svinger imellem 6.210 og 25.000 Euro. Hele Richard Ralphs undersøgelse kan ses på www.kedja.net.

Ifølge Christine Meldal har både de mere etablerede uddannelser som den danske og dem, der er i en etableringsfase, glæde af det nordisk-baltiske netværk.

"Vi kan selvfølgelig hjælpe dem med nogle af de problemer, som de står med – de er jo samme sted, som vi selv var for få år siden. Og når de præsenterer os for nogle problemstillinger, så bliver vi jo også tvunget til igen at gennemgå vores måde at gøre tingene på og får måske nye ideer," siger hun.

Birute Baneviciute fra Litauen sammenlignede danse miljøet og uddannelserne i de baltiske lande med et eventyr, hvor målet er at opnå lykken. Men hvornår ved man, om man har nået lykken, spurgte hun.

"Vi har ikke en egentlig skole for koreografi, men vi har otte uddannelser, hvor undervisning i koreografi indgår. Vi har tre festivaler med moderne dans, et moderne danseteater og mange små uafhængige kompagnier. Vi har vel mellem 6 og 20 koreografer – er det mange eller få, når man er en befolkning på tre mio. mennesker," spurgte hun og tilføjede:

"Vi skal komme ud over tendensen med altid at opfatte os selv som eleven, der ser mod Vesten for at lære. Måske kan vi lære dem noget. Vi har den opfattelse, at alle de gode muligheder, fonde og dansere er i Vesten. Vi skal passe på, at vi ikke mister det, som vi selv har."

Blandt de øvrige emner, der var på dagsordenen på Kedja-mødet i København var, hvordan går man fra student til professionel koreograf, udviklingen af en koreograf-karriere og dans i en politisk kontekst.

Seminaret var planlagt i samarbejde med Dansescenen og scenens årlige koreografi-konkurrence, der i anledningen var blevet omdøbt til Kedja Dansolution. Så Kedja Copenhagen bød ikke bare på diskussioner og seminarer på Skolen for Moderne Dans – de 180 deltagere fik også set masser af koreografi og dans, da 17 nordiske og baltiske koreografer præsenterede værker på mellem 7 og 17 minutter på Dansescenen. ■

FAKTA OM KEDJA

Navnet Kedja er det islandske ord for kæde og associeres med de traditionelle islandske kædedanse. Det symboliserer, at projektet skal forbedre den kulturelle forbindelse og styrke netværket mellem de forskellige lande.

Første Kedja-møde fandt sted i Vilnius i Litauen d. 10.-12. maj 2008, hvor emnet var "Mobility and Touring in the Nordic-Baltic countries and further". Mødet i København var det andet af i alt seks planlagte møder.

Dansens Hus er projektlederorganisation for Kedja, der støttes af EU's kulturprogram 2007-2013. Støtten fra EU udgør € 600.000. Desuden bidrager Kulturkontakt Nord med € 100.000 og Nordisk Kulturfond indtil videre med € 20.000. En væsentlig del af budgettet skal muliggøre freelance-dansere og koreografers deltagelse.

De danske partnere i Kedja er Dansens Hus, Dansescenen, Skolen for Moderne Dans, Statens Teaterskoles efteruddannelse, De Frie Koreografer og Danseværket (Århus).

NY PORTAL OM OPHAVSRET

”Herhjemme er vi jo alle sammen enige om, at det er vigtigt med danske film, der også foregår på vores eget sprog. Men det danske marked er kapitalsvagt, kan man sige. Hvis skuespillere bliver nødsaget til at forlange højere betaling fra starten af en produktion, vil det selvfølgelig have en negativ indvirkning. Man kan på den måde mene, at rettighedspengene er med til at sikre et større udvalg af film og ikke mindst mere usædvanlige og interessante film.”

Sådan siger skuespiller Jesper Christensen i et interview på den helt nye internetportal www.ophavsret.dk, som vil sætte fokus på ophavsret og betydningen af rettighederne. Målet er, at portalen bliver en platform for nyheder, debat og baggrund om ophavsret i Danmark, og at den resulterer i en større forståelse for og indsigt i ophavsret. Portalen er lavet på vegne af rettighedshaverne i en lang række organisationer, bl.a. Dansk Skuespillerforbund. Den finansieres af COPYDAN, KODA og GRAMEX.

AKTUELLE KURSER FOR SKUESPILLERE & ANDRE KUNSTNERE

Artlab, DMF og DSF har skabt en række jobkurser til professionelle kunstnere med ledighed. Du udvider dit professionelle netværk, fokus er på kunstnerrelevant jobudvikling – og resultaterne er klare og dokumenterbare.

ACT2KNOW

START: 3. NOVEMBER (6 UGER)

Bliv én til én kommunikationstræner i erhvervslivet. Kursus m. praktik

JOB & KUNST

START: 6. OKTOBER (5-10 UGER)

Karriereudvikling: Intensiv videreudvikling af din kunstneriske karriere og af nichejobs – undervisning og individuel coaching

SELVSTÆNDIG

START: 6. OKTOBER (10 UGER*)

Fra koncept og test til færdig forretningsplan. Afprøv dine ideer og få klare planer for gennemførelsen (* Specialforløb muligt)

DELTA

START: 6. OKTOBER (6 UGER)

Jobsøgning: Find nye veje til supplerende jobs i og uden for kunsten, der matcher dit kunstneriske arbejde

ARTBIZZ - KUNSTNER & KONSULENT

START: 6. OKTOBER (4 UGER)

Styrk din evne til at udvikle professionelle ydelser til virksomheder på basis af dine kunstneriske kompetencer

INFOMØDER

HVER TORSDAG KL. 10.00 – 12.00

SÆRMØDE OM KUNST & ERHVERV 25. SEPT.

10.00-12.00. Hør om dine muligheder som skuespiller for at uddanne dig i feltet på Artlab

LÆS OM KURSER & RESULTATER PÅ ARTLAB.DK/KUNSTNERE - ELLER RING PÅ TLF: 7022 1525

**ARTLAB - KURSER, JOBS & CASES I
KUNST, KULTUR & OPLEVELSESØKONOMI**

Nørrebrogade 66D / 2200 KBH N / artlab.dk

**SCENEKUNSTENS
UDVIKLINGSCENTER**
Odsherred Teaterskole

**KONTAKT OS MED IDEER TIL KURSER. VI HJÆLPER MED
FINANSIERING. KURSUSPRISEN ER INKL. EGET VÆRELSE, SKOV,
HAV, GOD MAD OG LUNE KAGER...**

29.09 - 03.10 BRECHT - SANG OG FORTOLKNING V./ SONJA KEHLER –

27.10 - 29.10 FORUMTEATER FOR BEGYNDERE V./ HENRIK LAUGE, STEEN HAAKON

03.11 - 05.11 KROP, STEMME & UDTRYK V./ ULLE BJØRN BENGTSOON

10.11 - 12.11 DUBBING 1 V./LARS THIESGAARD

10.11 - 14.11 TV/FILM – GØR DET SELV! V./ JØRN FAUERSCHOU

17.11 - 21.11 THE POWER OF THE PUPPET V./NEVILLE TRANTER

22.11 - 27.11 PERSONINSTRUKTION MASTER CLASS V./ VIBEKE WREDE

01.12 - 05.12 KLOVNEN OG IMPRO - NIE - V./ ALEX BYRNE

01.12 - 03.12 DUBBING 2 V./LARS THIESGAARD

03.12 - 05.12 MENTAL STYRKETRÆNING V./ KOLJA RIEFFESTAHN OG JOHANNES MANNOV

08.12 - 09.12 RAINBOW OF DESIRE V./ KATRIN BYREUS

12.12 - 14.12 BOUFFON OG PARODIENS KRAFT V./ ANNA PANDURO

16.01 - 18.01 INTRO TIL KULTUR- OG OPLEVELSESØKONOMIEN V./ CHRISTIAN JANTZEN

24.01 - 25.01 KURSUS FOR TEATERBESTYRELSE V./ JENS NIELSEN

18.02 - 20.02 MARKEDSFØRING AF KUNSTEN V./ ALLAN LARSEN

TILMELD DIG VORES NYHEDSBREV: WWW.NYSCENEKUNST.DK

HVAD VIL DU GERNE LÆSE OM?

HAR DU IDEER TIL EMNER, VI KAN TAGE
OP I SCENELIV, SÅ SEND EN MAIL TIL
REDAKTØR PIA MØLLER MUNKSGAARD

PMM@SKUESPILLERFORBUNDET.DK

ELLER RING PÅ TELEFON 33 24 22 00

FÅ EN ANNONSE I SCENELIV - DET ER BILLIGERE END DU TROR

FÅ DIT BUDSKAB UD TIL HELE SCENEKUNSTBRANCHEN MED EN ANNONSE I SCENELIV.

VI HAR HELE TIDEN SÆRLIGE FAVORABLE TILBUD TIL DE ANNONCØRER, DER BINDER SIG FOR FLERE ANNONCER AF GANGEN.
RING TIL REDAKTIONEN OG HØR, HVAD VI KAN TILBYDE. DU KAN OGSÅ SENDE EN MAIL TIL TF@SKUESPILLERFORBUNDET.DK
ELLER **PMM@SKUESPILLERFORBUNDET.DK**

Sangundervisning i København - alle niveauer

Undervisningen tager udgangspunkt i dig og din stemme og tilrettelægges ud fra dine forudsætninger og dit behov.

- Personlig fortolkning
- Hjælp v/stemmeproblemer
- Forberedelse til audition

Lise Nees

tlf. 35 38 1000

lisenees.com

MANDLIG SKUESPILLER 40+

Søges til jubilæumsforestillingen Grønlænder-Jeppe januar – marts 2009.

Se vor hjemmeside www.silamiut.gl.

Silamiut Teatret – Nuuk – Grønland

SOMMERHUS SEJERØBUGT (RØSNÆS) UDLEJES

Nyopført fritidshus på stor gl. grund. 200 m. til strand udlejes på ugebasis. 3 sovevæ., 6 sovepladser, brændeovn, vaskemask., opvaskemask, sauna/spa. 1 ½ times kørsel fra Kbh.

Pris 3.500 kr. pr. uge ekskl. forbrug.

Søren Thomsen. Telefon: 26 83 47 13

**STOR BILLIG ANDELSLEJLIGHED – BYTTE
FREDERIKSBERG V FORUM**

Haves: 196kvm/5 vær/1.sal m. stort køkken og skøn gårdhave, Pris kr. 2,2 mill/7400,- pr. mdr. incl. varme.

Ønskes: 110-20 kvm/3-4 vær, altan eller gårdmiljø, Pris kr. 1,2 – 1,5mill/3-4000,- pr. mdr.

Kontakt os på nina@pavlovski.dk

SOMMERHUS NÆR SKAGEN UDLEJES

Totalrenoveret husmandssted på 124 m², ligger ud til åbne marker og 2 km fra vandet udlejes på ugebasis. Brændeovne / vaskemaskine og tørretumbler. Pris kr. 3.000,- pr. uge inkl. forbrug.

Henvendelse: Torben Sekov, Tel. 40 11 60 46

BERLINER LEJLIGHED

Udlejes: Lys 4. sals lejlighed på 50 m², lige midt i centrum af Kreuzberg 36. Indeholder: 2 vær, spisekøkken, karbad og vaskemaskine. Udlejes billigt i kortere eller længere perioder.

Henvendelse: munch.rasmus@gmail.com

**RUNDE
FØDSELSDAGE**

SEPTEMBER

Claus Jensen	60 år	23. sep.
Hans Kristian Nørregaard	60 år	23. sep.
Benedikte Hansen	50 år	24. sep.
Kim E. Jensen	50 år	26. sep.
Peter Gantzler	50 år	28. sep.
Susanne Lundberg	60 år	30. sep.

OKTOBER

Tammi Øst	50 år	1. okt.
Annie Birgit Garde	75 år	3. okt.
Eva Forchhammer	50 år	3. okt.
Hans Henrik Clemensen	60 år	4. okt.
Kjeld Nørgaard	70 år	8. okt.
Lone Petersen	50 år	8. okt.
Anders Baggesen	50 år	9. okt.
Birgit Sadolin	75 år	10. okt.
Søren Frank	50 år	16. okt.
Flemming Jensen	60 år	18. okt.
Marie Brolin-Tani	50 år	19. okt.

**TAG I SOMMERHUS
– OGSÅ UDEN FOR FERIE**

HAR DU LYST TIL EN WEEKEND I SOMMERHUS, SÅ KONTAKT DSF PÅ 33 24 22 00 OG HØR, OM DER ER NOGLE AF FORBUNDETS HUSE LEDIGE. UDEN FOR FERIERNE KOSTER ET WEEKENDOPHOLD 800 KR. TJEK DE ØVRIGE PRISER PÅ DE ENKELTE HUSE PÅ WWW.SKUESPILLERFORBUNDET.DK UNDER MEDLEMSTILBUD.

MAGASINET SCENELIV

Udgives af Dansk Skuespillerforbund og udkommer 10 gange årligt.
Oplag: 3300 eks. - Abonnement: 375 kr. p.a.

MAGASINET SCENELIV

Dansk Skuespillerforbund, Sankt Knuds Vej 26, 1903 Frederiksberg C.
Telefon: 33 24 22 00 / Fax: 33 24 81 59
man.-fre. 9-12 og 13-15.
dsf@skuespillerforbundet.dk
www.skuespillerforbundet.dk
Artikler, læserbreve o.lign. sendes til:
pmm@skuespillerforbundet.dk
Redaktion: Pia Møller Munksgaard,
Henrik Petersen (ansv.).
Tryk: Print Division.
Design: bilgravbilgrav.

ANNONCEPRISER & FORMATER (b x h. mm):

Helsides annonce	(170 x 270)	kr. 8.000
2/3 sides annonce	(170 x 192)	kr. 5.500
Top-annonce	(170 x 60)	kr. 1.500
VISITKORT-annonce	(112 x 30)	kr. 500

Medlemsannoncer – max. 350 tegn incl.
mellemrum (sommerhus o.lign.): kr. 200,-.

Annoncemateriale skal afleveres reproklart, digitalt på
CD eller mail i pdf-format.

Alle priser tillægges moms og evt. farvetillæg.

Særlige annonceønsker:

Kontakt Tine Fangel - tlf. 33 24 22 00

DSF'S BESTYRELSE 2006/07

Henrik Petersen (formand)	44 44 99 24
Julie Carlsen	40 29 58 83
Peder Dahlgaard	66 14 50 85
Christian Damsgaard	38 33 88 20
Ane Marie Fjelstrup	35 42 48 17
Rasmus Hammerich	40 71 29 87
Lars Hunniche	35 43 90 95
Joen Højerslev (suppleant)	32 55 93 99
Katja Elgaard Holm	26 14 41 18
Ann Eleonora Jørgensen	33 79 02 25
Laura Kold	51 92 11 04
Henrik Jandorf	30 23 44 32
Lars Lippert	21 48 06 12
Johannes Mannov	36 34 15 56
Ina-Miriam Rosenbaum	33 14 20 47
Jacob Stage	38 10 83 85

DSF'S SEKRETARIAT

Formand: Henrik Petersen
Direktør: Mikael Waldorff
Kommunikationschef: Pia Møller Munksgaard
Bogholder: Lis Jespersen
Regnskabsfører: Heidi Holm Madsen
Juridiske konsulenter: Maj Hagstrøm og
Nanna Klingsholm (orlov)
Forbundsjurister: Berit Lassen, Magnus Homann
Poulsen og Anders Ingemann Johansen
Social Konsulent: Nanna Møller
Kursus- og Legatsekretær: Hanne Arlund og
Karin Iversen (orlov)
Sekretær for formand og direktør: Tine Fangel
Omstilling/Sekretær: Sophie Hovdekorp

FILMEX' SEKRETARIAT

Forretningsfører: Sven Kromann-Rasmussen
Sekretærer: Jette Rydder, Kristine Staffeldt og
Sengül Kaya

DEADLINE TIL SCENELIV OKTOBER: 26. SEPTEMBER

KUNST OG LEDELSE

**"MINE MEDARBEJDERE ER SULTNE PÅ LEDELSE," LYDER DET FRA DEN KUNSTNERISKE LEDER.
"SÅ MEGET, AT DE RÅBER PÅ DEN."**

MEN SKAL KUNSTNERISKE LEDERE PÅ KURSER I LEDELSE? ER DET VIRKELIG NØDVENDIGT?

JA, LYDER DET SAMSTEMMENDE FRA LEDELSESFORSKEREN, KURSUSARRANGØREN OG KUNSTNERNE SELV. VÆK ER HOLDNINGEN OM, AT KUNSTNERE LEDER SIG SELV, OG AT LEDELSE ER NOGET, MAN "BARE GØR". FOR KUNSTNERNE ER IKKE ET SÆRLIGT FOLKEFÆRD, DER ADSKILLER SIG MARKANT FRA ANDRE MEDARBEJDERGRUPPER. DE ER TVÆRTIMOD EN GRUPPE, DER I SÆRLIG HØJ GRAD HAR BRUG FOR LEDELSE.

NY MINISTER – NY TEATERLOV?

■ Er det skønne spildte kræfter, at en kommission af frivillige private mennesker i august kom med et oplæg til en ny teaterlov – lige før den nu tidligere kulturminister Brian Mikkelsen bebudede, at han ville nedsætte et teaterudvalg. Et tiltag, som jeg her lige før deadline stadig regner med bliver en realitet – også med den nye minister Carina Christensen ved roret.

Nogle vil mene, at den selvbestaltede kommissions arbejde har været mere eller mindre spildt. Men det er en kendsgerning, at Brian Mikkelsen – som i flere år havde lovet at sætte arbejdet i gang – først fik det gjort umiddelbart efter, at andre havde taget initiativet.

Under alle omstændigheder kan det i det kommende arbejde – og over for en helt ny minister – kun være nyttigt, at kommissionen flere steder i sin rapport slår fast, at der må tilføres flere midler til området, hvis vilkårene for dansk teater skal forbedres.

Det er trods alt en anbefaling fra en gruppe mennesker med en stor bredde, viden og erfaring inden for teater. Mange af de problemer, der er i dansk teater i dag, bunder ikke i struktur – de bunder i manglende økonomi.

I sidste nummer af Sceneliv, sagde Brian Mikkelsen, at han ønskede en mere decentral styring af teaterlivet. Det kan selvfølgelig undre, da alle initiativer i hans ministertid har haft karakter af centralisering. Men det er da bestemt en holdning, vi i DSF kun kan tilslutte os og håbe på, at han har givet videre til sin efterfølger på posten.

Hvordan man så udmønter decentral styring er spørgsmålet. Er det f.eks. et udtryk for decentralisering at samle alle fordelinger under Scenekunstudvalget, som den selvbestaltede kommission foreslår. I hvert fald ikke som Scenekunstudvalget fungerer i dag.

På den anden side er udvalget den eneste armslængdekonstruktion, hvor teaterfaglige personer faktisk har en indflydelse på, hvem der fordeler pengene i dansk teater. Rapporten anbefaler godt nok, at antallet af medlemmer i Scenekunstud-

valget udvides. Men den konkretiserer ikke hvordan de skal udvælges, ligesom den heller ikke er konkret omkring betingelserne for arbejdet, hvis de skal være i stand til at løfte den kæmpe opgave, der ville være tale om.

Hvordan vi får mere teaterfaglig indflydelse på fordelingen af midler – og dermed mere armslængde – i dansk teater, bør være en vigtig diskussion for ministerens teaterlovsudvalg.

I de kommende måneder vil også bestyrelsen i DSF grundigt drøfte en række teaterpolitiske emner – både inspireret af den private teaterlovsrapport – og af bestyrelsens egen viden og erfaringer. Formålet er at få fastlagt DSF's holdning på en række områder, som kan være relevante i det kommende udvalgsarbejde, så vi kan skabe debat både blandt medlemmer, fagfolk og i offentligheden. Vi vil selvfølgelig også tage kontakt til den nye kulturminister og fortælle hende, hvad vi mener er vigtigt for dansk teater i fremtiden.

Skuespillerforbundet har støttet den private kommissions arbejde med et beskedent beløb, der har muliggjort indkøb af ekspertbistand. Vi har dog ikke haft nogen indflydelse på indholdet og kan derfor heller ikke tages til indtægt for det. Bestyrelsen har blot ønsket at fremprovokere en kvalificeret debat om dansk teater og manglen på udviklingsmuligheder. Og medmindre Carina Christensen piller det af bordet, ser det ud til at være lykkedes.

Der er bestemt grund til at takke medlemmerne af den selvbestaltede kommission, fordi de uden betaling er gået i gang med dette arbejde. Og ikke mindst for deres konklusion: At ministeren ikke kan forvente at forbedre forholdene for dansk teater, hvis hun ikke også er indstillet på at bruge flere penge.

■

*Henrik Petersen,
formand for Dansk Skuespillerforbund*

Hvad skal vi glæde os til i 2009?

– et nyt Taastrup Teater!

**Taastrup Teater gennemgår en omfattende
renovering i løbet af sæson 2008/2009**

COBE-arkitekter genskaber teatersal, café og publikums-
foyer i en banebrydende æstetik, der ophæver skellet mellem
det lokale og det globale, mellem inde og ude – mellem
dem og os.

**Velkommen igen i september 2009, når det nye teater
åbner med en verdenspremiere.**

TAASTRUP TEATER · KJELD ABELLS PLADS · 2630 TAASTRUP · www.taastrupteater.dk

www.logd.dk

UDGIVERADRESSERET
MASKINEL MAGASINPOST

POST
PP DANMARK

taastrupteater.dk

RETURNERES VED VARIG ADRESSEÆNDRING

SCENELIV 42573
DANSK SKUESPILLERFORBUND,
SANKT KNUDS VEJ 26, 1903 FREDERIKSBERG C
ISSN: 1902-5076